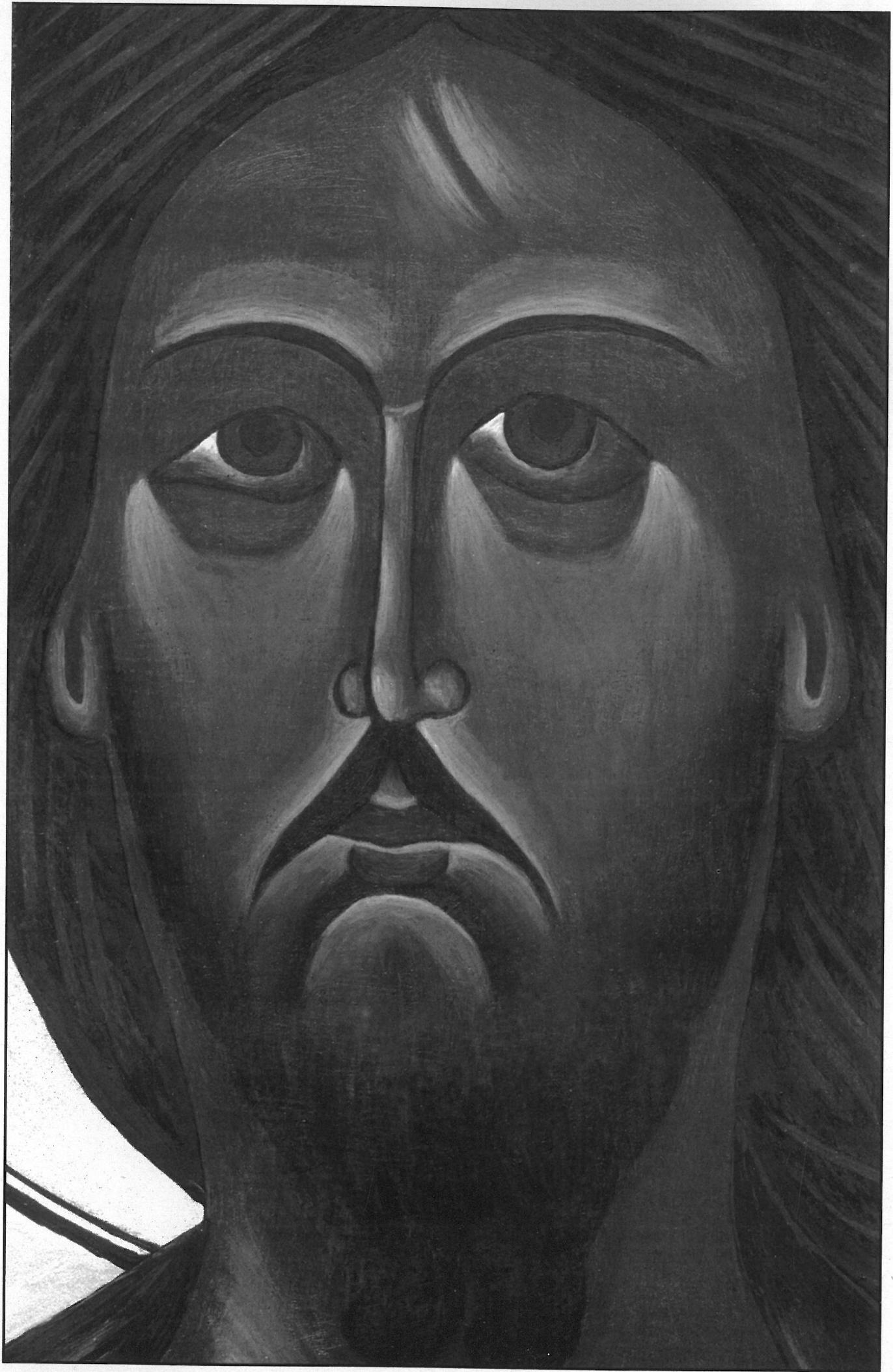

slovo

Prameň

Časopis gréckokatolíckych bohoslovcov Ročník VIII. 2/2003

CHRISTOS RAŽDAJETSJA!

Jaroslav Lajčiak

šéfredaktor

„Kým tam boli, nadišiel jej čas pôrodu. I porodila svojho prvorodeného syna, zavinula ho do plienok a uložila do jasiel, lebo pre nich nebolo miesta v hostinci.“ (Lk 2, 6-7) Takto opisuje sv. evanjelista Lukáš veľké tajomstvo príchodu Krista Vykupiteľa na našu zem. On prišiel, aby vyslobodil svet z otroctva hriechu, a aby daroval celému ľudstvu spásu. Tam v Betleheme začal Boh dielo svojho vykúpenia. V Kristovi sa splnili všetky proroctvá a prisľúbenia, v ňom našiel svoje vyplnenie celý Starý Zákon.

„A ty, Betlehem, Efrata, primalý si medzi tisícami Júdu, z teba mi vyjde ten, čo má vládnut' v Izraeli a jeho pôvod je odpradávna, odo dňa večnosti.“ (Mich 5, 1-2)

Narodením Ježiša Krista v júdskom Betleheme zvestuje sa svetu radostná zvest, evanjelium, posolstvo spásy. „*Sláva Bohu na výsostiach a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle*“, takto ohlasovali anjeli na nebesiach radostné posolstvo o narodení Krista Spasiteľa.

Skrze Krista Boh preukázal človekovi veľkú lásku. „*A Božia láska k nám sa prejavila v tom, že Boh poslal svojho jednorodeného Syna na svet, aby sme skrzesneho mali život.*“ (1 Jn 4, 9) Uvedomujeme si aspoň trošku tú veľkú milosť, ktorú nám Pán Boh prostredníctvom svojho Syna Ježiša udelil? Prichádza čas oslavы Kristovho narodenia. Kristus sa však aj v dnešnej dobe chce narodiť v srdci každého z nás. Už dvetisíc rokov znova a znova nanovo prichádza Ježiš a klope na srdcia ľudí a prosí o prijatie. Prečo nie sme ochotní otvoriť mu svoje srdcia? Čo nám bráni, aby sme ho prijali? Či nám dokáže v živote niekto zaručiť lepšie priateľstvo a vernosť ako On? Jedine Ježiš Kristus dokáže naplniť život človeka šťastím a pokojom. Nebojme sa mu otvoriť a úplne zveriť do rúk. Ved' kto viac môže pomôcť a pochopíť človeka ako ten, od ktorého človek pochádza. On čaká, len je potrebné povedať mu svoje áno. Kdesi som čítal, že člo-

vek môže Boha odmietať, môže ho nenávidieť, môže ho neprijat', ale nemôže zabrániť, aby bol, a aby ho Boh napriek všetkému miloval. Preto teraz v tomto požehnanom čase, skúsme sa viacej pozrieť do svojho vnútra. Kde je problém? Prečo Kristus nesídlí v našom srdci a prečo ešte stále nevládne tomuto svetu? Nehľadajme problém u iných, ale predovšetkým u seba. Myslíme si, že nám bude dobré bez neho, ale to je len chvíľkové. Príde čas, keď budeme cítiť potrebu niečoho, čo by bolo schopné vyplniť tú prázdnosť, ktorá sa nachádza v srdci každého z nás. Mnohí už to prázdne miesto vyplnili. Pýtate sa ako? Prijali Krista za Pána svojho života. Rozhodnime sa aj my, práve teraz, počas týchto sviatkov a odovzdajme sa Kristovi. A ešte tieto Vianoce zažijeme tú veľkú a nekonečnú radosť v spoločenstve s novonarodeným Ježišom Kristom.

OBSAH

3

Christos raždajetsja!

4

Seminárne sekundy

7

Ó, kto, kto Nikolaja
ľubit?!

8

Vianočný čas

9

O almužne

10

Skúšky s Mikulášom

11

Viera bez skutkov je
mŕtva

12

Noví predstavení

13

Môj nový život

14

Ján Pavol II. - 25.
výročie pontifikátu

16

Vieru každodennú daj
nám dnes

17

Ježišovo pokúšanie

19

Moje uzdravenie

20

Zasmejte sa

SEMINÁRNE SEKUNDY

VZÁCNA NÁVŠTEVA

20. septembra náš seminár navštívil prefekt Kongregácie pre východné cirkevné emeritný patriarcha sýrskej katolíckej cirkevi Moše Ignac I. kardinál Doude, ktorý sa v ten deň zúčastnil slávnosti preniesenia relikvií blahoslaveného biskupa-mučeníka Vasiľa Hopka. V nedeľu 21. 9. bol prítomný na archijerejskej sv. liturgii v Košiciach spolu s košickým apoštolským exarchom vladym Chauturom a bohoslovami Košického apoštolského exarchátu.

ZAČIATOK AKAD. ROKA

Dňa 1. 10. na sviatok Ochrany Presvátej Bohorodičky sa uskutočnilo slávnostné otvorenie akademického roka 2003/2004 našej fakulty. Prednášať sa síce začalo už týždeň predtým, ale slávnostne bol nový

akademický rok zahájený až v tento sviatok archijerejskou sv. liturgiou v Katedrále sv. Jána Krstiteľa. Veľký kancelár našej fakulty, vladyska Ján Babjak, bol práve v tom čase odcestovaný, preto hlavným slúžiteľom sv. liturgie bol vladyska Milan Chautur, ktorý vo svojej homílii vyzdvihol po-

trebu uznania autority učiteľa, ako aj nutnosť byť predovšetkým pozorným poslucháčom podľa vzoru Matky Božej, ktorá „počúvala Božie slovo a zachovala ho.“

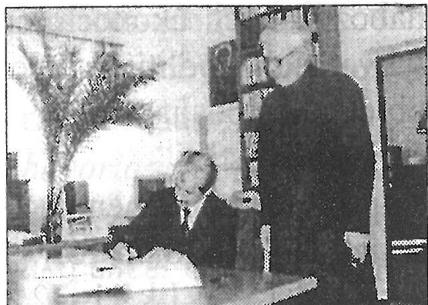
ODPUSTOVÁ SLÁVNOSŤ

Ochrane Presvátej Bohorodičky je zasvätená jedna z kapiel prešovskej katedrály. Preto sa v nedeľu po tomto sviatku konala v Katedrále sv. Jána Krstiteľa odpustová slávnosť. Náš zbor vystúpil pred sv. liturgiou s akadémiou, kde bola Matka Božia ospievaná krásnymi skladbami nášho obradu. V prednesenom slove bol vysvetlený význam tohto sviatku a tiež vyzdvihnutá potreba utiekať sa pod ochranu Presvátej Bohorodičky v našom každodennej živote. Hlavným slúžiteľom sv. liturgie bol o. protosynkel Vladimír Skyba, ktorý vo

svojej homílie vysvetlil, čo je pravá mariánska úcta a vyzval veriacich, aby sa nebáli v živote prijímať Božiu vôľu.

PREMIÉR V SEMINÁRI

Dňa 12. 10. sa uskutočnila posviacka chrámu, pastoračného centra a farskej budovy na sídlisku Sekčov, ktorej sa zúčastnili aj naši otcovia biskupi vladyka Ján a vladyka Milan a premiér Slovenskej republiky Mikuláš Dzurinda. Nás zbor túto slávnosť doprevádzal svojimi liturgickými skladbami. Po svätej liturgii bol v našom seminári slávostný obed.

Pri tejto návštive seminára prispel pán premiér do našej kroniky svojim podpisom a venovaním.

TRPITEĽKA MILKA

Večer po spomínamej slávnosti nás o. rektor pozval skupinu svojich duchovných synov na návštěvu onkológie do Prešovskej nemocnice. Tam na lôžku vo veľkých bolestiach, ale zároveň ešte vo väčšej viere ležala s krížom v jednej a ružencom v druhej ruke pani Milka v neustálej modlitbe za svätosť kňazov a bohoslovov. Všetko svoje utrpenie obetovala na tento úmysel. Pri tejto návštive

sme sa spolu s ňou, ako aj s inými pacientmi modlili a obveselili ich aj naše duše spevom duchovným i ľudovým. O tri dni neskôr nám o. rektor oznámil, že Milka už prekročila prah večnosti. Za jej veľkú obeť nech jej Pán daruje večnú blaženosť aby sa mohla svojim príhovorom aj nadalej podieľať na duchovnom raste budúcich kňazov.

BOHOSLUŽBA

14. októbra sa skupina nášho zboru, nazývaná „Dvanásťka“, zúčastnila ekumenickej bohoslužby v evanjelickom kostole Sv. Trojice v Prešove, ktorá bola vyvrcholením druhého ročníka európskeho dňa rodiny a školy. Na bohoslužbe mali zastúpenie viaceré cirkvi. Nás, gréckokatolíkov zastupoval vladyka Milan Chautur, ktorý zároveň pozdravil zhromaždenie v zastúpení Konferencie biskupov Slovenska. Zvýraznená bola najmä potreba spolupráce rodiny a školy pri formovaní ďalších generácií. Zvlášť hlboký dojem zanechali modlitby pedagógov a rodičov za deti a modlitby detí za svojich rodičov a učiteľov.

NÁVŠTEVA DOMU DÔCHODCOV

Október je mesiacom, kde sa okrem iného zvlášť zdôrazňuje úcta k starším. Pri tejto príležitosti sme navštívili dom dôchodcov, kde sme krátkym vystúpením obveselili srdcia jeho obyvateľov. Nás špirituál o. Jozef Maxim ich povzbudil duchovným slovom a skupina

našich muzikantov im zaspievala ľudové i duchovné piesne. Radostní sme sa potom vrátili domov z príjemne stráveného popoludnia.

DON CARLO

26. 10. navštívil nás seminár don Carlo, ktorý pracuje ako sekretár nunciatury vo Švaj-

čiarsku. Pri stretnutí nás veľmi povzbudil svojim príhovorom, v ktorom podal i svoje osobné svedectvo o tom, ako sa stal priateľom Pána Ježiša, ktorý mu ukázal jeho pravé povolanie.

IMATRIKULÁCIA

Dňa 13. 11. sme slávostne prijali do nášho spoločenstva nových bratov bohoslovov. Po obrade *Prijatia do bratstva*, ktorý sa konal v našej kaplnke

a slávostnej večeri, oslava „uchaľák“ pokračoval kultúrnym programom, pri ktorom boli naši noví bratia vystavení niekoľkým zábavným skúškam.

Milan D.

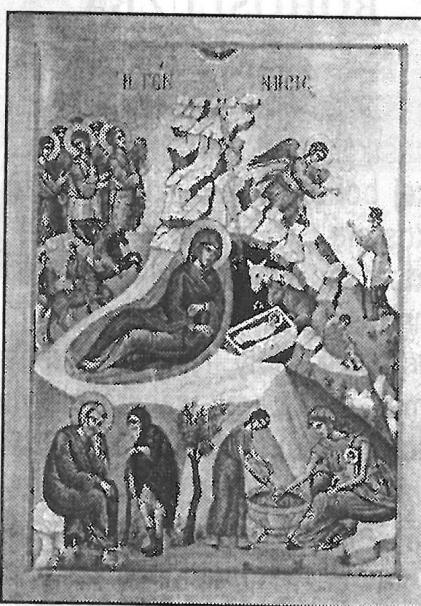
Patrik Ořešanský

VIANOČNÝ ČAS

Blížia sa Vianoce. Čas dovoleniek, dobrého jedla a darčekov. Pre kresťanov sú však Vianoce časom radosti z narodenia Pána Ježiša a intenzívnejších návštev chrámov. Veľmi živo si pamätám na chvíle, keď som sa ako malý chlapec, či dospievajúci mladík, každoročne zúčastňoval vianočnej svätej liturgie s akým takým záujmom, čo sa rozhodne nedá povedať o liturgiách v nasledujúcej, tzv. vianočné dni. Tieto už boli sprevádzané dávkou nevôle, ktorú však potlačila skutočnosť, že: „Je to treba.“ Obzerajúc sa späťne za týmito udalosťami, konfrontujúc ich s Božím slovom, vtierajú sa otázky: Bol Pán s takouto mojou účasťou „oslavy jeho narodenín“ spokojný? Aký zmysel to všetko malo? Tieto otázky sa samozrejme netýkajú len Vianoc, Veľkej noci, alebo významnejších kresťanských sviatkov, ale každodenného kresťanského života. Sviatok Narodenia nášho Pána stavia tento problém výrazne do popredia, pretože pre mnohých

kresťanov je sviatkom neprijemnej povinnosti návštevy chrámu.

Prorok Izaiáš nás v 11. až 15. verši prvej kapitoly svojho proroctva stavia pred tvrdú pravdu: Boh nepotrebuje, ba priam

nenávidí pretvárku a jalové vykonávanie sviatočných obradov. Ako by sme sa asi cítili, ak by sa na oslavu našich vlastných narodenín pozvaní hostia pravidelne netrpeživo pozerali na hodinky s výrazom tváre, ktorý aj napriek ich „hereckému umeniu“ neklamne prezrádza otázku: „Kedy sa to konečne skončí?“ Častokrát po prežití Vianoc nás pri srdci hreje dobrý pocit správne vykonaných „povinností“

voči Pánu Bohu. Sme spokojní. No je spokojný aj Boh? On jalovú účasť v chráme označil ako rozšliapavanie jeho nádvorí (Iz 1, 12) a sviatky slávené v neúprimnosti srdca nazval bremenom, ktoré zunoval znášať (Iz 1, 14). Božie slovo jasne hovorí, že Pán nemá záľubu v množstve, hoci aj najsprávnejšie vykonaných náboženských úkonoch, či v kvantách modlitieb alebo obiet, ale v poslušnosti, spravodlivosti a úprimnosti voči nemu (Mich 6, 6-7n; Sam 15, 22; Prísl 15, 3; Lk 11, 42; Jer 7, 8-11). Pokial' sa nezmenia naše sviatočné „povinnosti“ na radosť, naše Vianoce spolu s ostatnými sviatkami budú Bohu ošklivým dymom, namiesto lúbeznej vône. Preto s nadchádzajúcim sviatkom „Narodením“ nášho Spasiteľa nezabudnime na to, že okrem darčekov, jedla a dovoleniek, dôležitejšia než „účasť“ je radostná účasť v úprimnom postoji našich sŕdc.

Stuli

O almužne

„Žobrák“ 21. storočia kľačal pred chrámom a čakal, kedy sa skončí svätá omša. Len čo sa tak stalo, otrčil voči vychádzajúcim svoje dlane. Ľudia sa však správali nedôverčivo. Videli súce, že muž má núdzu, ale jeho tvár zároveň prezrádzala, že história života sa mu silne zapisuje do pečene. A tak mu jedni dali a druhí nedali. Svätý Ján z Vianney raz povedal: „*Niekto hovorí: „Použije to na zlé veci.“ Nech to použije, ako chce. Chudák bude súdený za to, čo urobil s vašou almužnou a vy budete súdení za almužnu, ktorú ste mohli dať, a nedali ste.*“ V mnohých z nás sa možno po prečítaní tohto citátu zdvihne vlna nevôle. Poznáme mnoho prípadov, keď žobráci, iba zdanivo chudobní, zneužívajú ľudskú dobrotu alebo naivitu. Najviac by o tom, myslím si, mohli rozprávať kňazi. Na ich dvere denne zabúcha niekoľko ľudí, ktorým vraj ušiel vlak, alebo nemajú na lístok či tak

podobne. Zároveň však dobre vieme, že nie všetci žobráci sú alkoholici a podvodníci, nie všetci bezdomovci sú bez domova jednoducho preto, že im to tak vyhovuje, a nie všetci nezamestnaní sú nezamestnaní iba preto, že sú leniví pracovať. Nemožno teda zovšeobecňovať a tvrdiť, že všetky dobročinné fondy sú čiernom dierou, kde nenávratne miznú peniaze štedrých darcov, skôr ako by sa dostali ku skutočne odkázaným. Niekoľko žial, radi používame uvedené poloprávdy na ospravedlenie svojho sebectva a tvrdosti srdca. Často sa totiž i medzi kresťanmi stáva, že chudobní dokážu byť štedrí, kým dobre situovaní žijú v ustavičnom pocite, že predsa nemajú na rozdávanie, lebo sa môže pokaziť to i ono, alebo na čosi práve šetria. Nezastávam názor, že pre pokojné svedomie

treba dat' každému, kto natiahne ruku alebo nám pošle poukážku. Zakaždým však, keď' človek niekomu nedá, možno iba preto, že ho nepozná, mal by sa zamyslieť, kedy naposledy pomohol niekomu z núdznych, ktorých pozná. Lebo s chudobou je to trochu ako s fyzickou bolest'ou: nie vždy trpí najviac ten, kto najviac kričí. Aj v prípade almužny treba pravdaže rozlišovať. No ak má niekto všetko, a vo všetkých prípadoch už vopred premyslené, takže zo zásady „nepustí ani chlp“, predsa by sa mal nad slovami kňaza z Arsú zamyslieť.

Petik Olšavský

SKÚŠKY S MIKULÁŠOM

Človek môže počuť mnoho krásnych a múdrych slov, ktoré srdce jemne pošteklia, ale veľmi rýchlo sa na nich zabúda. Zážitok spôsobí v srdci zemetrasenie a ryhy po ňom zostanú skoro po celý život. O to viac, ak je to zážitok so živým Bohom. Pred niekoľkými týždňami ma moji spolubratia poprosili, aby som im pomohol s programom pre deti na sviatok sv. Mikuláša. Automaticky som odpovedal „áno“. Vtedy som si ešte neuvedomoval, aký je to záväzok a čo toto moje rozhodnutie som sebou prinesie. Ostrá príprava začala niekoľké dni pred sviatkom tohto patróna východných cirkví a zabrala nám viac času ako sme predpokladali. V tomto období to už aj v škole začínať byť zaují-mavé, keďže zápočty sa blížili rýchlosťou svetla. Modlitbu za požehnanie našich aktivít sme do toho zapájali sporadicky a väčšinou

individuálne. S Božou pomocou sme všetky technické záležitosti okolo prípravy zvládli, ale pocit, že ideme do služby bez poriadnej modlitbovej prípravy vo mne zostával. Túžil som, aby deti cez naše piesne a scénky pocítili skutočnú, oživujúcu a obohacujúcu Božiu lásku a nežný Boží dotyk. Keď sme teda štvrtok (4. 12. 2003) poobede začínali náš mikulášsky maratón, trošku sklesnuto, ale s nádejou som prosil Pána, aby cez našu biednu snahu oslávil svoje meno. Odovzdal som všetko do Božích rúk, všetko, okrem skúšok. Niekde v hľbke vo mne horel malý plamienok, ktorý túžil potom, aby som si každý deň aspoň na chvíľočku sadol ku knihám a mohol sa učiť. V tejto oblasti môjho života má Pán chcel vyučovať. Každý večer, keď sme sa vrátili do seminára, padol som polomítvy do posteľ a moje myseľ bola d'alej unášaná do kráľovstva snov.

Takto to išlo do nedele. Na jednej strane spokojný s programom a s mnohými pozitívnymi zážitkami z detských domovov a ústavov, ale na druhej strane obava, ako zvládnem zápočtový týždeň. Moje dôvera v Pána, prešla poriadnou skúškou. Moje sily úplne padli, hlava zostávala prázdna - zápočty predo mnou. Moje pokusy naučiť sa aspoň trochu stroskotávali na nervozite, ktorá mi hovoril, že sa to nedá stihnúť – 9 zápočtov za týždeň. Náš Boh je však mocný Boh a silu jeho ramena som si mohol vyskúšať priamo na svojich zápočtoch. Tak ako previedol Izraelitov suchou nohou cez Červené more, tak náš Nebeský Ocko previedol aj mňa cez zápočtový týždeň bez toho, aby som čo len jeden zápočet neurobil. Ukázal mi, že má cenu „premárniť“ čas s inými a pre iných a pritom sa nestraňovať, že mi potrebné veci budú chýbať. Stáť na Božom slove, veriť, že prvoradé je hľadať Božie kráľovstvo a dôverovať, že o ostatné sa Boh postará, platia naozaj doslovne a ja som sa o tom mohol presvedčiť v tomto predvianočnom čase.

Laco

Viera bez skutkov

V tomto predvianočnom čase prežívame na fakulte, ale i tu v seminári zápočtové a skúškové obdobie. Je to čas, keď každý zháňa, prefocuje, robí si „ťaháčiky“, požičiava si a učí sa. V seminári je to podobné. Učenia je tu vyše hlavy, takže často neostáva čas na to duchovné – na modlitbu a život s Bohom. V mojom živote som mohol veľakrát zažiť Pánove zázraky – tam kde končila moja bezmocnosť, pomohla mi Pánova Všemohúcnosť. Mohol som zažiť, že Ježiš nechce riešiť len tie veľké problémy môjho života, ale aj tie malé, nepatrné a pre spásu možno bezvýznamné – ako napr. zápočet z filozofie. A nechcel pritom odo mňa veľa. Chcel vieriť, že On sa o to postará, že On chce byť Pánom každej mojej chvíle. Chcel odo mňa vieriť, že na to, aby som tie zápočty urobil, nepotrebujem t'aháky, nepotrebujem sadat' si

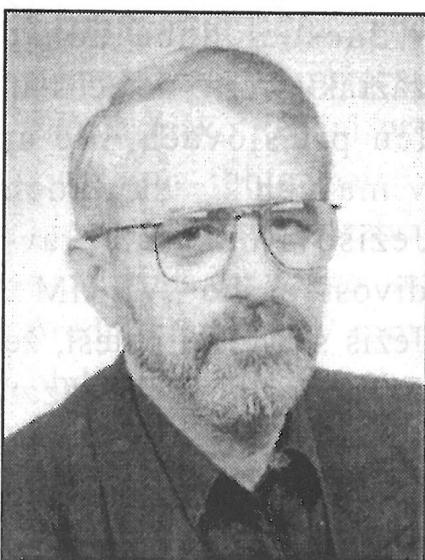
niekde do zadných lavíc, ani nepotrebujem presiedieť deň a noc nad knihami. Často sa totiž stáva, že niekto povie: „Verím Ti, Pane“, ale popri tom sa poistí t'ahákom, a tak sa Ježiš stáva len jedným z mnohých oporných bodov, ak by náhodou nejaký z nich nevyšiel. Ale pochopil som, že Ježiš chce byť jediným oporným bodom v mojom živote, preto som mu povedal: „Verím Ti“ – a nespravil som t'ahák, nesadol som do zadných lavíc, neučil som sa deň a noc, ale snažil som sa tráviť čas s Ježišom v modlitbe, aj keď som deň pred zápočtom polovicu učiva nevedel. Na zápočet som išiel s jediným oporným bodom – s Ježišom, môjim Bohom a teraz môžem svedčiť, že On mi dal milosť spravit' všetky zápočty nielen v tomto,

ale aj v minulom roku. A stačilo tak málo: Veriť, že Ježiš dokáže aj v dnešnej dobe konáť zázraky, veriť, no neostať len pri slovách, ale aj v malých skutkoch Ježišovi dokázať pravdivosť nášho „VERÍM“. Ježiš sa veľmi poteší, že Ti bude môcť dokázať svoju lásku a to, že sa oplatí mať Ho ako jedinú skalu, oporný bod vo svojom živote.

*Ktož sa s Bohom bozmocen
zlobí a božej sile záleží
Slavko T.*

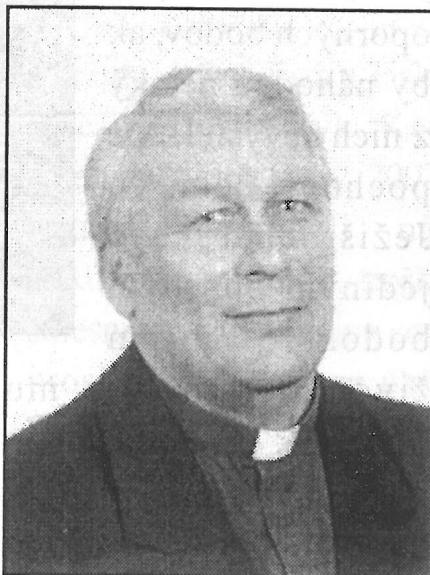
Bolo to ešte pred pár rokmi, keď mi sprievodkyňa vo Vlastivednom múzeu v Košiciach na zmenšenom modely filmového prístroja vysvetľovala ako vzniká film. Rozprávala o rýchлом pohybe mnohých obrázkov a svoje slová mi priamo pred očami demonstrovala na malíčkom vynáleze ľudskej mysele. Na podobnom princípe azda funguje aj ľudský život. Je taktiež zmesou premien rokov, ročných období, týždňov, dní, ľudských názorov, myšlienok a postojov. V júli tohto roku sa takéto zmeny dotkli priamo aj nás – seminaristov. O. Vojtech Boháč predal štafetu vo vedení seminára o. Vasiľovi Kormaníkovi,

ktorý sa s Božou pomocou a milostou podujal z vôle

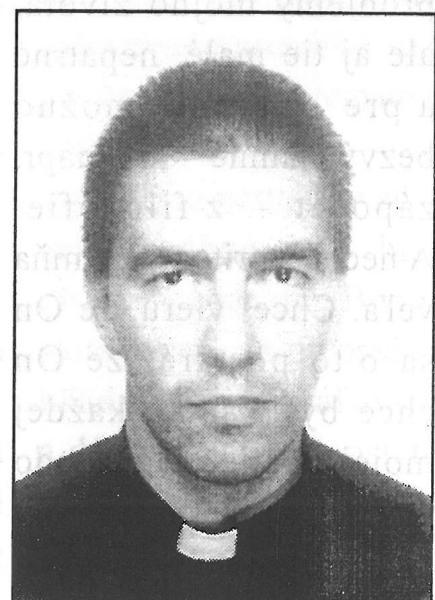
NOVÍ PREDSTAVENÍ

otca biskupa viest' nás, ešte nie celkom zrelých mládencov, za hlasom volajúceho Boha ku kňazstvu. Ďalšími novými milníkmi na našej duchovnej ceste sú aj dvaja noví spirituáli: o. Ján Karas

a o. Igor Suchý. Je evidentné, že materiál, s ktorým pracujú (MY) nie je vôbec jednoduchý, bezchybný a prvotriednej akosti ako by sa možno na prvý pohľad zdalo. Mnoho vecí treba preosiať, vytriediť, recyklovať... Modlime sa, aby ich Duch Boží viedol pri tejto práci,

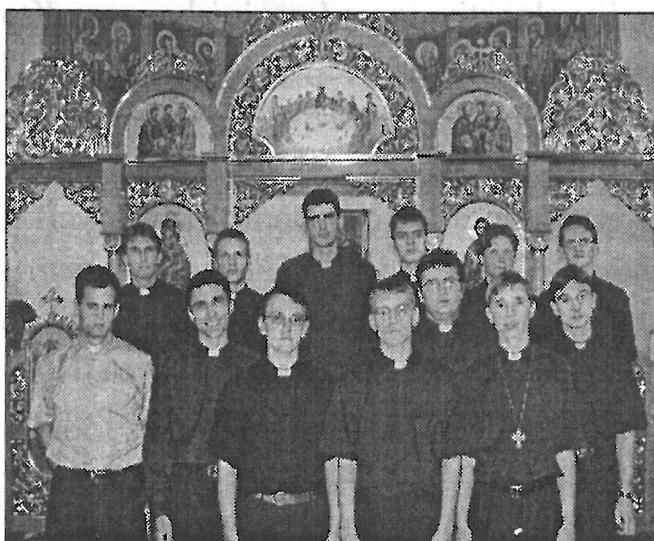
aby im dal Ducha múdrosti, Ducha rozlišovania, Ducha spravodlivosti a aj Ducha milosrdenstva. Verím, že keď raz budeme vsetci v nebi sledovať celovečerný film našich životov, uvidíme toto obdobie nie ako chaotické pozliepanie postáv a situácií, ale ako harmonický celok životnej epizódy hlavného hrdinu, ktorá mala veľký vplyv na jeho kladné charakterové vlastnosti.

Môj nový život

Večer 8. septembra 2003 odbila dvadsiata hodina a brány Gréckokatolíckeho kňazského seminára blahoslaveného biskupa Petra Pavla Gojdiča v Prešove prekročilo 89 mládencov, ktorí sa odhodlali kráčať chodníkom, ktorý im ukázal Pán. Medzi nimi sa objavilo aj trinásť nových tvári, pripravených na formáciu a odovzdanie sa do Božích rúk. Postupom času aj nováčikovia na vlastnej koži pocítili, aká krásna, ale zároveň aj náročná bude služba pre Krista. Vravím to preto lebo aj ja sám som nováčikom. Ako sa nám žije v seminári? Priznám sa, že život v seminárnom spoločenstve nie je ľahký, ale žije sa nám tu výborne. Pýtate sa prečo? Lebo deň čo deň prežívame s Kristom. Treba poznamenať, že seminár v prvom rade slúži na duchovnú formáciu, ktorá je najdôležitejšou súčasťou seminárneho poriadku. Stávame skoro ráno, zhovárame sa s Kristom a deň máme podelený na modlitby, štúdium, odpočinok. Znalosti nadobúdame na Grécko-

katolíckej bohosloveckej fakulte PU, kde sa nám s odovzdaním a láskou venujú naši profesori. Aj keď štúdium nie je ľahké predsa s Božou pomocou prekonávame všetky prekážky. Modlitby v seminári obohacujú každého z nás. Veľmi nám v našom duchovnom živote pomáhajú naši otcovia špirituáli. Oni sú našimi pastiermi a my sme ich ovečkami. Samozrejme ak nejaká ovečka zablúdi, je tu otec prefekt a udáva jej správny smer.

Našim seminárnym otcom je náš otec rektor, ktorý nás povzbudzuje, obohacuje skúsenosťami, ktoré nadobudol vo svojej kňazskej službe. Ak má niekto nejaký

problém, veľkodušne mu pomôže. Seminár sa stal našim domovom a nie sme tu sami je tu s nami živý Boh. Čo nás osloviло, či povzbudilo? Jednému bratovi sa napr. páči ako sa k nám správajú starší spolubratia, druhého oslovili duchovné cvičenia, kde sme nadviazali kontakt so živým Kristom, ktorý nám hovoril cez ústa o. špirituála, iného povzbudili krásne homílie, ďalšieho zase príkladný život predstavených seminára. Drahí čitatelia nášho časopisu nemyslite si, že sme dokonalí alebo svätí. Sme rovnako ľuďmi ako vy a rovnako slabí a hriešni. V mene všetkých

bohoslovcov
Vás prosím o vaše modlitby za nás.
Lebo dnešný svet potrebuje svätých kňazov, ktorí budú príkladom pre veriacich aj pre neveriacich.

Peter Demjanovič

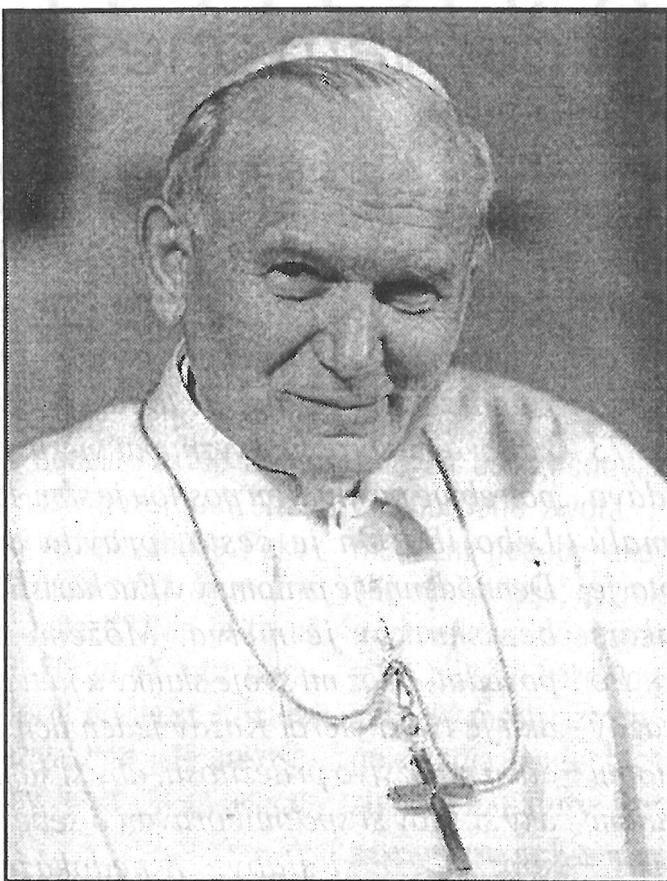
Ján Pavol II.

25. výročie pontifikátu

Existuje muž, ktorý už 25 rokov nenecháva svet na pokoji. Pochádza z Poľska a volá sa Karol Wojtyla. Má 83 rokov. Je 263. nástupcom Petra, zvolili ho kardináli, ktorí sa zišli 16. októbra 1978 a vyvolil si meno Ján Pavol II. Tento človek naplnený Božím Duchom ohlasuje Krista celému svetu. Stal sa pápežom „globetrotterom“. V jednom zo svojich prejavov povedal: „Chcem zájsť za všetkými ľuďmi, za beduínom v stepi, za karmelitánom v kláštore, za chorými, čo trpia na posteli za ľuďmi aktívnymi v plnosti svojich síl a predovšetkým za utláčanými a ponižovanými.“ Teraz s odstupom času môžeme povedať, že tento svoj cieľ aj dosiahol. 102 apoštolských cest do mnohých krajín sveta sú nádherným svedectvom toho, čo si na začiatku svojho pontifikátu zaumienil. Strelol sa s ľuďmi rôznych svetadielov, rozličných národov, odlišných rás i rozdielnych náboženstiev. Precestoval zem od severu na juh, od západu na východ a všade ohlasoval evanjelium. Stal sa najvýznamnejšou

osobnosťou celého sveta, ale aj napriek tomu sa snažil zostať jednoduchým a pokorným človekom. Malým Karolom, ako to pri jednej zo svojich súkromných audiencií povedal. Práve 16. októborom 1978 sa začali písat' nové dejiny cirkvi. Po náhlej smrti pápeža Jána Pavla I. chumáče bieleho dymu zo Sixtínskej kaplnky oznamujú svetu, že je zvolený nový pápež. Množstvo ľudí zhromaždených vo Vatikáne, ale aj doma pri rozhlasových a televíznych prijímačoch netrpezlivy čakali na oznámenie jeho mena. Kto to je? Aký bude? Čo urobí? Tieto a mnohé iné otázky vírili v hlavách nedočkavých ľudí. Po úvodnom oznámení veľkej radosti „Habemus papam - máme nového pápeža“ sa dozvedáme jeho meno. Nový pápež, pôvodom Poliak, prechádza od skupiny k skupine zhromaždených na Svätopeterskom námestí. Prvýkrát sa ukazuje verejnosti na balkóne baziliky Sv. Petra, aby udelil požehnanie urbi et orbi. Prvé slová, ktoré povedal boli: „Pochválený bud' Ježiš Kristus! Neviem, či sa budem

vedieť dobre vyjadrovať vo vašej talianskej reči. Ak sa pomýlim, opravte ma.“ Týmto svojím skromným príhovorom si získal mnohých veriacich už hned' na začiatku. Nikto vtedy nevedel, že tento pápež, bude najvýznamnejší v dejinách celej Katolíckej cirkvi. Počas svojho pontifikátu zažil Ján Pavol II. množstvo dobrých i zlých zážitkov. Určite medzi najkrajšie patria spomienky na rodné Poľsko. Počas svojej prvej návštevy v domovine, v roku 1979 po príchode na letisko vo Varšave, zvolal: „Poľsko, tý moja rodná krajina, v ktorej zostanem hlboko zakorenéný svojim životom, svojim srdcom i svojim povolaním“. Nadšený Poliaci na neho hádzali v uliciach mesta kvety. Ked' vstupoval do katedrály, opakom rúk si utrel slzy dojatia zo svojich očí. Spomieniem ešte niekol'ko perličiek jeho pontifikátu. Raz mu jeden malomocný počas návštevy v horúcej Afrike povedal: „Je hrozne horúco svätý otče, ale naša láska k vám je ešte horúcejšia“. Pápež objímal všetkých, ktorý sa

objať dali, tí mu s radosťou tlieskali pahýlmi svojich rúk. Počas jednej návštevy v zahraničí, ho jedno asi desaťročné dievčatko chytá za ruku a hovorí: „Ale ty si taký istý, ako pápež v televízii!“ „Som presne taký istý“, odpovedá jej pápež a bozká ju na čelo. O jeho štedrosti svedčí dar, ktorý daroval pre indiánov v Brazílii, kde sa rozbehla kampaň pod heslom „Každému indiánovi jednu kravu?“ Jeden brazílsky biskup o tom hovorí pápežovi. Wojtyla sa pýta: „Koľko stojí v Brazílii jedna krava?“ „Dvestotisíc lir“ odpovedá biskup. Pápež vytiahne peňaženku. „Tu sú dva

milióny“, hovorí, „bude na desať kráv!“ Počas pobytu v horách káže zastaviť opancierované auto, keď vidí vo veľkom lejaku stát' dve ženy, matku s dcérou, ktoré čakajú na jeho prechod. Pápež pozve obidve ženy do auta a nadväzuje dialóg. Pýta sa mladšej ženy, ktorá je tehotná, či je to jej prvé dieťa. Ona odpovedá, že už štvrté. Pápež s úsmevom na perách dodáva. Správna žena. Dotkne sa jej brucha, požehná ešte nenarodené dieťa a potom sa spolu pomodlia. Pápež hovorí, že jeho úlohou je predovšetkým komunikovať s každým bez rozdielu. To je základnou úlohou cirkvi.

Navštívil mnohé väznice i nápravné ústavy. V jednej ženskej väznici slúžil svätú liturgiu. Po nej podal všetkým väzeňkyniam ruku a pohovoril s nimi. Keď odchádzal, na mure väznice sa objavil transparent s heslom: „Peter – skala, aj z týchto kameňov sa skladá tvoja cirkev“. Keď pápež videl nápis, hlavou prikývol na znak súhlasu. Nezabudnuteľné spomienky mu ostali v srdci na mládež, ktorú považuje za budúcnosť cirkvi. „Vy ste pápežovou nádejou.“ Raz na námestí Sv. Petra mu mladí ľudia volali: „Nech žije pápež, nech žije pápež! On je stále ako jar.“ Svätý otec to komentoval: Pri takomto volaní, asi t'ažko umriem. Nadšenie mladých ľudí mi predĺžuje život. Stal sa otcom mladých i starých, chudobných i bohatých. Hlavne my Slováci musíme byť hrdí na to, že máme takého pápeža, ktorý svoju poslednú pastoračnú cestu vykonal k nám ku svojim detom na Slovensko. Napriek chorobe, starobe, nevládnosti prišiel, aby povzbudil vo viere celý Slovenský národ. A preto z úst všetkých nás nech mu zneje: Živ Bože otca svätého, námestníka Kristovho!

Jar

Vieru každodennú daj nám dnes...

Už pár rokov žijem ako študent tu, v našom Prešove. Niekedy si z dlhej chvíle sadnem na lavičku a sledujem ľudí. Len tak. A verte mi, či nie, nestíham sa čudovať nad tým pohľadom. Uponáhľaní Prešovčania so smutným výrazom tváre ako mravce rútia sa po uliciach. Na Slovensku je vraj 73 percent katolíkov. Takto to aspoň udáva verejný prieskum. Vyberme sa na malú exkurziu do našich chrámov. Prázdnota je skutočnosť a prázdne lavice märne čakajú na ľudí. Zostava sa pýtať, kde je chyba. Po rokoch prenasledovania, má dnes každý možnosť náboženskej slobody. Napriek tomu skutočnosť, v ktorej žijeme hovorí o presnom opaku. Mnohí mi povedia, že kresťanstvo a viera je len jedna veľká slučka, ktorú si človek sám na seba nasadí. Byť kresťan, to sa dnes veľmi nenosi. Cirkev je mnohokrát osočovaná a napádaná. Človek sa pýta, Najmä mladí ľudia sa zmietajú medzi množstvom otázok a odpovede im „dáva“ televízia, tlač a kamaráti, ktorí prebe-rajú výchovný charakter. Preto je na mieste pýtať sa, čo mi dáva viera? Oplatí sa byť veriaci? V prvom rade si treba uvedomiť, že viera je veľký dar. Dar, ktorý dáva Boh. Väčšina z nás prijala vieri vo svojich rodinách. Je to viera tradičná. Je to jednoduché. Stačí sa narodiť rodičom, ktorí sa modlia a tak sa modlite aj vy. No postupom času si uvedomíte, že vám to nestačí. Stojíte pred veľkou dilemou veriť, či neveriť? Aj ja som toto zažil. Človek musí zakúsiť, prežiť skúsenosť svojej vlastnej viery. Zrazu vám viera otca a mamy nestacia. A potrebujete sa aj vy presvedčiť o sile Boha, že to všetko nie sú rozprávky. No jedna skúsenosť nestacia. Každodenné zakusovanie Božej lásky Ti dáva silu ísť ďalej. Treba si uvedomiť veľmi

dôležitú vec, že kresťanstvo nie je záležitosťou chrámu, prípadne kňaza „fanatika“, či modlitby ráno, alebo pred spaním. Kresťanstvo a viera sú každodennou záležitosťou. Všade kam chodíš, má byť vidno, že som veriaci. Je to ľažké, človek sa hanbi a má problém vyznávať vieru. A preto potrebuje posilu. Tú posilou je sám Kristus. Lebo iba On je cesta, pravda a život. Dennodenne je prítomný v Eucharistii. Viera bez skutkov je mŕtva. Môžeme smelo povedať, ukáž mi svoje skutky a ja ti poviem aká je tvoja viera. Každý jeden deň Ti Pán dáva množstvo príležitostí, aby si sa ukázał, aký si. Aby si spoznal pravdu o sebe. Aby si spoznal, že si slabý. A nedokážeš sám kráčať. Že padáš a potrebuješ posilu. Ducha, ktorý Ta povedie. Otca, ktorý Ta neodsúdi a naopak stojí pri tebe. Viera je cesta, po ktorej kráčame celý život. Znova a nanovo. Ona je totiž život sám. Viera je milosť, ktorú môžeš prijať. A nemusiš za ňu nič dať. Raz mi jeden človek povedal, že viera to je, keď d'akujeme za to, čo sme pred chvíľou prosili. Viera ponúka neohraničenú možnosť slobody a vnútorného pokoja. Nestavia pred teba hranice. To vôbec neznamená, že ak niekomu verím, tak mu proste slepo dôverujem, že strácam svoju slobodu rozhodnúť sa. Naopak veriť znamená dennodenne zakúshať milosrdensť a lásku. Preto aj ja chcem veriť. Veriť znamená aj prijať samých seba, takých akí sme. So všetkými chybami. Veriť znamená aj dávať. Seba samého. Ako sviečka, ktorá zhára a rozdáva sa. Viera je jedno veľké dobrodružstvo, no nie slepej poslušnosti. Preto aj ja sa dnes pýtam teba, čomu veriš Ty? Čo Ti dáva tvoja viera?

Michal J

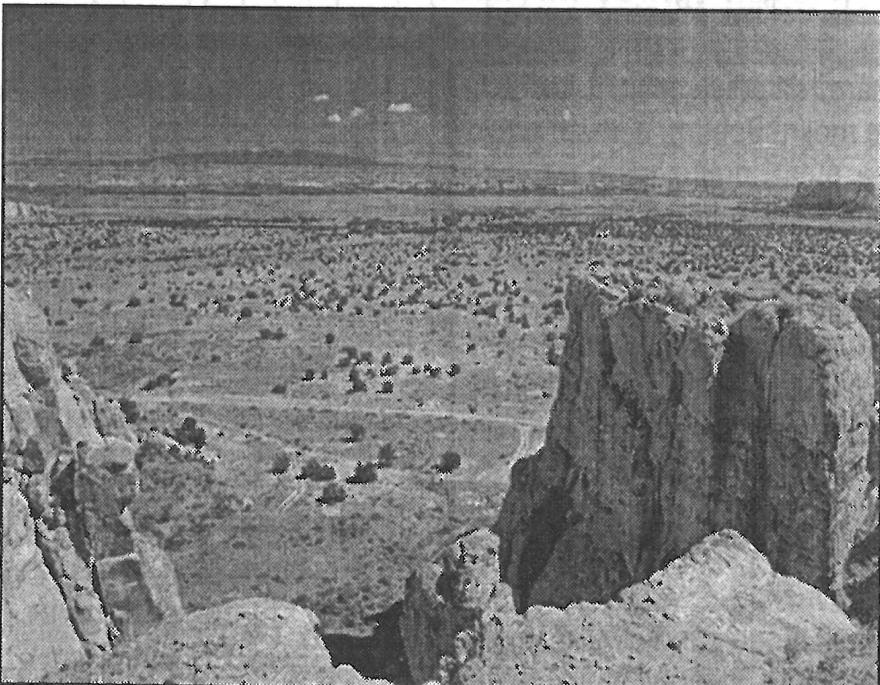
JEŽIŠOV POKÚŠANIE

Deň čo deň sme vystavení pokúšaniu, volíme si medzi dobrom a zlom, padáme a vstávame v celoživotnom boji s Pokušiteľom, ktorý na nás číha z každej strany. Jeho jediným cieľom je oddeliť nás od Boha, odpútať našu pozornosť smerom, ktorý vedie k záhube. Pokušiteľ chce našu smrť. Je možné nad ním zvíťaziť? Nie je to už potrebné, Zlý je už totiž porazený. Porazil ho Ježiš Kristus, ktorý prežíval také isté pokušenia ako my, lenže On im nepodlahol.

Ten istý Duch, ktorý pri krste na Ježiša zostúpil, vyviedol ho i na púšť namiesto chrámu. Nie preto, aby kázal ľudu ako Ján, ale v samote prežil skúšku. Zo Starého zákona bolo známe, že podobné skúšky podstúpili také osobnosti Izraela ako Abrahám (por. Gn 22,1), Mojžiš (por. Dt 33,8), ale vlastne celý Izrael ako Bohom vyvolený národ (por. Dt 8,2). Pokušenie nie je iba morálna skúsenosť, ale dramatická časť príbehu o Bohu a o ľuďoch. Hľbka ľudia, ktorí v nich žijú, poslúchajú mňa a nie Boha. Ja som kniežaťom týchto miest, ja som ich pánom.“ A ďalej pokúša: „Ved’ ty si prišiel na to, aby si tieto mestá vykúpil. A máš ich vykúpiť smrťou na kríži. No prečo by si sa mal tolko trápiť? Ved’ ja ti tieto mestá prenehám, ale mám podmienku: Pokloň sa mi. Poslúchni mňa a nie svojho Otca.“

Ked’ hovoríme o Ježišových pokušeniach, to znamená, že Ježiš musel zápasíť, aby neurobil to, čo mu diabol ponúkal. Prežíval vnútorný boj, či posluchať alebo neposlúchať Otca. A to sa uskutočňovalo počas celého Jeho života. Pokušiteľ má rôzne podoby: ako rodičovské očakávanie; nezrelosť Petra a učeníkov; očakávania rôznych očitých zázrakov od ľudu; politický mesianizmus... V dobe pokúšania k hriechu obviňuje zlý duch najprv Boha pred

ľudí navzájom jedného pred druhým, a tak rozbija jednotu medzi nimi a súčasne ich obviňuje i pred Bohom (Zjv 12, 10). Bolo by však veľkým zjednodušením pripisovať zlému duchu iba pokúšanie k zlému. Jeho taktika sa mení podľa situácie človeka. Zatiaľ čo hriescu bude pokúšať len k hriechu, tak putujúceho za hlasom Božím povedie skôr k menšiemu dobru, aby ho pozvoľna viedol opäť k hriechu. Zlý duch má totiž tú vlastnosť, že sa môže prezliečť za anjela svetla (2 Kor 11, 14) a „napodobňovať–karikovať“ Boha, preto je tiež niekedy nazývaný „božou opicou“. Nový Adam, Kristus, prišiel do zničenia

človekom (Gn 3,5) a snaží sa ho presvedčiť, že ho Boh svojim zákonom zotrocuje, a po hriechu zase obviňuje človeka samého pred sebou, avšak nie ako zdravé svedomie, ktoré vedie k lútosti a náprave, ale tak ako presvedčil Judáša, že pre neho neexistuje žiadne milosrdenstvo. Satan naviac očierňuje

ného raja zložiť reparát skúšky, ktorú prvý Adam nezvládol. Ježiš zvíťazil nad satanom a zároveň priniesol zvest o novom raji – Božom kráľovstve. V Ježišovom osude a jeho boji vidíme najjasnejšie, že pokušenie a skúšanie sa môžu prekrývať, môžu zapadať do seba. Boh môže konáť dobré, aj keď sa

Ó, kto, kto Nikolaja l'ubit?!

V tóne tejto piesne sa niesol sviatok veľkého svätca našej Cirkvi sv. Mikuláša, arcibiskupa v Myry. Tento rok sme ho prežili trocha netradične, t. j. na cestách. Vladýka Mikuláš k nám samozrejme docestoval spolu s asistenciou, kučeravým anjelom a čertom v plnej paráde. Oboznámil nás so svojim plánom cieť a tak sme už 4. decembra nasadli do veľkého auta a viezli sme sa na ulicu Švábsku v Prešove. Deti boli veľmi šťastné a pred-

nám zdá práve opak. A keď Boh je mojím Bohom, nemám právo sa pýtať, prečo tak a nie ináč konal. Nie toho sa máme pridržiavať, že Boh má do činenia so zlom. Ale máme sa utvrdiť v tom, že zlý nemá voľné ruky v pokušení a nie je bezhraničný vládca. Oslobodenie sa uskutočnilo na kríži. Ježiš, ktorý porazil zlo, zvíťazil na ceste dôvery a poslušnosti voči Bohu. S rovnakou dôverou prosí pre svojich ochranu vo veľkňazskej modlitbe: „*neprosím, aby si ich vzal zo sveta, ale aby si ich ochránil pred Zlým*“. Podstata boja viery je Ježišovo utrpenie. A nemá v skutočnosti nijaký zmysel a cieľ, len keď má nádej. Keď uverím, - aj keď to nie stále vidím, - že Jeho je všetka moc, moc v nebi i na zemi, On je Pánom.

Petik Olšavský

viedli Mikulášovi svoj spev a my sme im naoplátku predstavili rozprávku o Ďuríslavovi. Žiariace tváre detí a ich úsmev nám nechcel dovoliť odísť. Ale museli sme cestovať d'alej. Vladýka Mikuláš bol vo výbornej nálade, rozdával darčeky po ulici, na križovatkách vy-skakoval z auta a bežal k deťom. Bol to skutočne požehnaný čas. Čas plný obety, pretože cesty boli často namáhavé, ale bolo príjemné vidieť šťastie na tvárich iných. V piatok sme navštívili ústav t'ažko men-tálne postihnutých ľudí v Petrovanoch. V sobotu sme sa spolu s otcom syn-kelom Haľkom vybrali do detského domova v Hosto-viciach. A tu sa Mikuláš spolu s deťmi vyšantil do-sýta. Okrem toho sme zavítali do fakultnej nemocnice, kde sme svojim spevom, ale hlavne prítomnosťou Mikuláša potešili chorých na pe-diatrii, ortopédii, psychiatrii, geriatrii, onkológii. Neobišli sme ani hospic (domov pre starých a na pomoc iných odkázaných ľudí), kde sa starčekovia a stareňky s ra-dosťou pripájali k našim koledám. S Mikulášovho košíka trochu ubúdalo, ale bolo tam ešte dosť darčekov,

aby sme sa zastavili pri vo-zičkároch na Volgogradskej ulici, kde sme boli spolu s Mikulášom potešení veľmi priateľským prijatím. Otec Mikuláš mal ešte veľa elánu a tak sa prešiel po Hlavnej ulici v Prešove a tiež po uliciach smerom k semináru a porozdával všetko, čo mal tento rok pripravené. V ne-deľu večer odišiel späť k Nebeskému Otcovi, aby sa za nás prihováral a aby nám vyprosoval hojnoscť jeho darov, ktoré on potom prináša na zem, nielen vo forme sladkostí, ale hlavne vo forme radostí, potešenia a lásky, ktoré nám často v živote chýbajú. Preto ho prosme každý deň: Svätý Otče Mikuláš, jasná hviezda Cirkvi, pros Boha za nás hriešnych. My v seminári nezabúdame na tých, ktorí Mikulášovi pomohli pri prí-prave týchto nádherných chvíľ. Najmä o. rektorevi, ktorý sa veľkou mierou za-slúžil o priebeh celej Mikulásskej akcie, sponzorom, dobrovoľníkom a tiež štu-dentkám 3. ročníka GBF PU (Ol'ge a Darine), našim predstaveným a všetkým, ktorí akýmkol'vek spôsobom pomohli Mikulášovi pri jeho tohtoročnej práci.

Michal B.

Moje uzdravenie

Chcem sa s Vami podeliť so zážitkom, ktorý mi znova nanovo potvrdil, že na Božom slove sa oplatí „stáť“ ako na slove toho, ktorý nehovorí do vetra. V polovici novembra sme sa s niektorými bohoslovčami (s tzv. dvanásťkou) zúčastnili slávnosti ľvovského kňazského seminára na Ukrajine. Boli to dosť chladné dni, čo sme pocítili poriadne hlavne na ukrajinskej hranici, kde sme s našim mikrobusom boli nútení čakať dlhší čas, kým sa nevybavia potrebné veci. A práve toto čakanie spôsobilo, že sme poriadne zamrzli. Musím pripomenúť, že patrím k chorlavejším typom a vďaka tomu viem odhadnúť svoj zdravotný stav. Podľa toho ako sa cítim, viem, či ďalšie dni strávím v posteli s teplomerom a horúcim čajom. A práve čakanie na hranici odstarovalo to, čoho som sa

obával. Po noci strávenej v ľvovskom seminári sa mi stav ešte zhoršil. Na ďalší deň sme mali odspievať niekoľko skladieb, v rámci programu slávnosti, na ktorú sme boli pozvaní. „To snáď ešte zvládnem, no potom skončím v posteli“, povedal som si. Moje očakávania sa pomaly napĺňali a krátko pred koncertom som sa cítil „pod psa“. Z predchádzajúcich skúseností s vlastnou chorobou som vedel, že po príchode domov navštívim lekára. Ako pred každým vystúpením, aj teraz sme sa s chlapcami modlili a ja som si spomenul na jednu moju skúsenosť a slová

jedného kňaza. Pred niekoľkými rokmi hovoril o tom, že žene z evanjelia, ktorá trpela na krvotok stačil k uzdraveniu jediný dotyk Ježiša. A keďže Eucharistia nie je nik iný ako Ježiš Kristus, tak dotyk Eucharistie môže takisto uzdravovať, ako uzdravoval pred dvetisíc rokmi. Ja som mal podobnú skúsenosť s Ježišom v Eucharistii, ked som zažil jeho uzdravujúci dotyk. Teraz krátko pred koncertom síce nebola poruke Eucharistia. Ale či je Bohu niečo nemožné? Modlili sme sa spolu s chlapcami a modlil som sa aj za to, aby som prijal Božiu vôle, ak On chce,

aby som bol chorý, ale bol som si istý, že aj z tohto môjho stavu „pod psa“, dokáže použiť niečo dobré, pretože Božie slovo hovorí, že „tým, ktorí milujú Boha, všetko slúži na dobré.“ Veril som, že Boh nemá najmenší problém uzdraviť ma, ak to bude chcieť, a tak som to v modlitbe tiež vyznal. A musím povedať, že Boh sa zahanbiť nedal. Z dôsledku choroby mi zhrubol hlas, a keďže spievam v z bore nižšie partie, nemal som žiadny problém s niektorými nízkymi tónmi, ktoré mi ináč stále robia ľažkosti a spievalo sa mi veľmi dobre. To bola úžasná vec, ktorú Boh vytiažil z mojej choroby. Ale neostal len pri tom. Môj stav sa začal z hodiny na hodinu zlepšovať, až som sa mohol ráno zbudovať úplne v pohode. Takže toto je moje svedectvo o tom, že nás Boh je mocný a starostlivý a že jeho slovo (Biblia) nie je zbierkou výmyslov, či prehnaných príbehov, ale naopak je slovom, za ktorým si On stojí a o ktoré sa my môžeme s istotou oprieť.

Stuli

ZASMEJTE SA

- Mami, oco mi povedal, že som vznikol z opice. Je to pravda?
- Neviem ti povedať, synček. Tvoj otec ma nikdy svojej rodine nepredstavil.
- Hej Jano, prečo si v čiernom?
- Ale babička nám zomrela.
- Však som ju ešte včera videl.
- Hej, to sme ju museli držať na okne – poštárka niesla dôchodok.

Milí čitatelia,

boli by sme radi, keby ste nám napísali svoje pripomienky a názory na toto číslo časopisu na adresu:

REDAKCIÁ

PRAMEŇ

Gréckokatolícky
kňazský seminár,
Sládkovičova 23, 080 01
Prešov

Na záver sa chceme z celého srdca podakovať nášmu otcovi rektoru, ktorý nám pri vydaní tohto čísla vyšiel v ústrety.

Vďaka patrí vydavateľstvu Petra na čele s o. Jurajom Gradošom, ktorý nám pomohol sprostredkovať vydanie tohto nového čísla. A nakoniec všetkým tým, ktorí prispeli k tomu, aby mohlo toto ďalšie číslo Prameňa existovať.

Všetkým úprimné „Pán Boh zaplat!“

Prameň - časopis gréckokatolíckych bohoslovcov vydáva Náboženské vydavateľstvo PETRA v Prešove. Občasník. Registračné číslo: OÚ-XI/17/93. Šéfredaktor: Jaroslav Lajčiak. Toto číslo pre Vás pripravili: Michal Jančišin, Ladislav Baran, Michal Stuľák, Peter Olšavský, Michal Bučko, Milan Diheneščík, Peter Demjanovič, Slavomír Tarasovič. Grafická úprava: Martin Roman. Cirkevný cenzor: Vasil Kormaník. Adresa redakcie: Prameň, Gréckokatolícky kňazský seminár, Sládkovičova 23, 080 01 Prešov. Telefón: 051/7721277-8. e-mail: lajciak_jaroslav@centrum.sk, web stránka: <http://www.gojdic.sk/> Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu príspevkov. Nevyžiadane rukopisy nevraciame. Tlač: Vydavateľstvo PETRA, Prešov.

NEINVESTIČNÝ FOND SV. JÁN KRSTITEĽ, n. f.

*Fond podpory, rozvoja a ochrany
vzdelávania Gréckokatolíckej cirkvi*

Mons. ThDr. Ján Hirka, h. c., zriadil 14. 12. 2001 neinvestičný fond za účelom podpory, rozvoja a ochrany vzdelávania seminaristov a predstavených kňazského seminára, žiakov základných a stredných gréckokatolíckych cirkevných škôl, podpory celoživotného vzdelávania biskupov, kňazov a laikov, ochrany a rozvoja duchovných a kultúrnych hodnôt Gréckokatolíckej cirkvi, ochrany a podpory zdravia.

Číslo účtu: 10006-66513060/4900

IČO: 36167126

Adresa: sv. Ján Krstiteľ, n. f.

Správca fondu ThLic. Miroslav Dancák

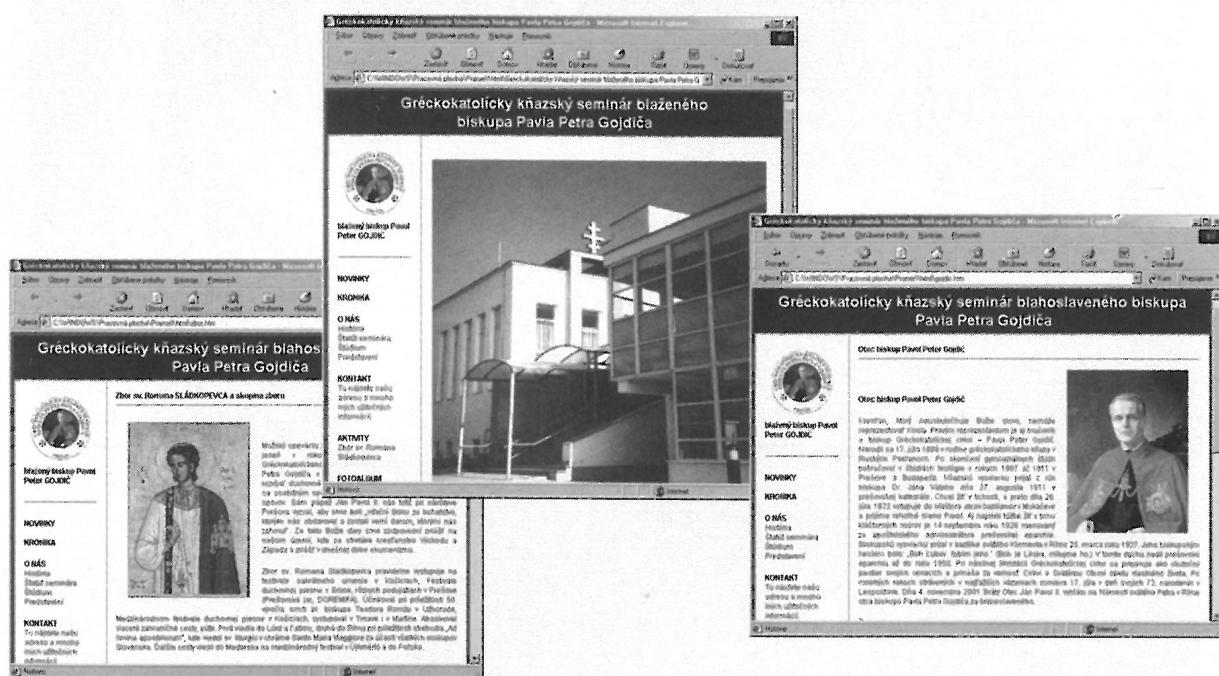
Sládkovičová 23, 080 01 Prešov

tel.: +421 051 77 72 12 78,

e-mail: mdancak@unipo.sk

fax.: +421 051 77 254 20

web stránka: <http://www.gojdic.sk/>

Navštívte našu stránku: www.gojdic.sk

35

·ΜΡ.ΟΥ·

·Ι.Χ.·

